

«Llengua Nacional», de l'1 al 100

■ Josep Ruaix i Vinyet

Amb aquest article intentem fer una història, resumida, dels primers cent números de la revista LLENGUA NACIONAL. D'antuvi ja demanem excuses per les llargues sèries de noms que conté, però que en aquest cas semblen oportunes, si no necessàries.

Generalitats

Per començar, tenim el número 1-2, el 3 i el 4 (octubre 1991 - gener 1992; la periodicitat representa que és mensual) amb un format petit (21x15,5 cm), tot a un sol color, amb una mitjana de 56 pàgines aproximadament, sota la direcció de Jordi Solé i Camardons i essent-ne cap de redacció Lluís Marquet i Ferigle, mentre que la presidenta de l'associació editora era Maria Lluïsa Pazos i Noguera. Com és sabut, LLENGUA NACIONAL va néixer com a defensa del català genuí i normatiu enfront dels brots, que llavors es manifestaven, d'un català castellanitzat, fragmentat o degradat (anomenat "català light").

A continuació surt el número 5-6, el 7-8 i el 9-10 (que no porten data), i l'11 (febrer 1993), el 12 (agost 1993), el 13 (desembre 1993), el 14 (juny 1994), el 15 (desembre 1994) i el 16 (maig 1995) amb un format mitjà (24x17 cm), a un o dos colors en la portada, amb una mitjana de 44 pàgines aproximadament, sota la direcció d'Ernest Sabater i Siches i el mateix cap de redacció, com també la mateixa presidenta. Com es veu, la periodicitat és irregular.

A partir del número 17 (novembre 1996) comença la «segona època» de la revista, sota la direcció de Ramon Sangles i Moles, en format gran (DIN-A4), portades a tot color, amb un total de 44 pàgines i periodicitat trimestral. Aquestes característiques es mantenen fins al número 32.

El número 33 ja té 52 pàgines; el número 34 en torna a tenir 44; el número 35 en té 52; els números 36-42 en tenen 48; el número 43 en torna a tenir 44; els números 44-49 en tenen 48.

A partir del número 50 la revista sencera ja és a tot

color, característica que continuarà sempre. El nombre de pàgines (excloent-ne les tapes) continua essent de 48, característica que es mantindrà fins al present. El número 93 (IV trimestre del 2015) és el darrer de l'etapa de Ramon Sangles.

Els números 94-99, amb les mateixes característiques formals anteriors, ja són dirigits per Mercè Espuny i Pujol i s'hi observa la tendència a tractar, en una part del número, un tema monogràfic.

El present número 100, que segueix les característiques indicades suara, és dirigit per Abel Carretero Ernesto i també es distingeix per la tendència monogràfica.

Consell de Redacció

Heus ací la llista de totes les persones que, al llarg de la història d'aquest centenar de números de la revista LLENGUA NACIONAL han integrat el Consell de Redacció o el Consell Assessor (com es va anomenar més tard). Posem els noms per ordre d'aparició, sense repetir-los. Distingim la primera etapa (abans de la direcció de R. Sangles) i la segona etapa (a partir de la direcció de R. Sangles):

Primera etapa: Antoni Adell, Jordi Colomer, Josep Ferrer, Àngels Grau, Antoni Ibáñez, Ernest Sabater; Lluís Marquet, Manuel Miquel i Planas, Maria-Lluïsa Pazos, Jordi Solé, Jaume Vallcorba i Rocosa, Jordi Badia, Jordi-Carles Burillo, Josepa Huguet, Blanca Serra, Cèlia Bruguera, Carles Castellanos.

Segona etapa: David Casellas i Gispert, Victòria Gras i Perefontan, Bernat Joan i Marí, Pere Mayans i Balcells, Víctor Pallàs i Arisa, Daniel Ruiz, Joan Valls i Julió; Josep Ruaix i Vinyet, Albert Jané i Riera, Carles Riera i Fonts, Josep Munté i Vilà, Gabriel Bibiloni, Rosa Calafat, Jordi Caldentey, Jaume Corbera, Margalida Lledó, Lluís Marquet, Àngel Serra, Carme Vilà, Avel·lí Flors, Mercè Graell, Jordi Badia, Xavier Rull, Carles Domingo, Quim Gibert, Marcel Fité, Joan Ferrer i Costa, Pilar Gispert, Jaume Vallcorba, Mercè Espuny,

David Pagès, Màriam Serrà, Jordi Solé i Camardons, Miquel Adrover, Joan-Carles Martí, Francesc Esteve, Josep Ferrer i Ferrer, Marc Sangles, Eduard Garcia (que després figurarà com a Eduard Molins, per haver-se invertit l'ordre dels cognoms), Alícia Arnau, Abel Carretero, Maria J. Navarro.

Fent la síntesi de les dues etapes, doncs, han passat pel Consell de Direcció o Consell Assessor un total de 54 persones. Lògicament, unes hi han estat més actives i influents i altres no tant.

Autors

I ara drecem la llista d'autors que han signat articles o ressenyes en aquest centenar de números (de fet, només arribem al núm. 99, inclusivament, ja que a l'hora de confegir aquesta llista no disposem de la compaginació del núm. 100). Ho fem per ordre alfabètic de cognoms:

Adam Aulinas, Montserrat; Adell, Marc Antoni; Adell, Marc Vicent; Adrover, Miquel; Aguiló, Cosme; Ainaud de Lasarte, Josep M.; Albó, Imma; Alcoberro, Cinta; Alentà, Josep M.; Alexandre, Víctor; Alzina, Àngel; Amat, Teresa; Amill, Maria de l'Esperança; Andreu i Prat, Xavier; Aragonès, Albert; Arenas i Sampera, Joaquim; Argemí, Aureli; Arnal i Roura, Jordi; Arnó i Santos, Francesc; Auladell, Joaquim; Aulet, Jaume; Avellaneda, Leandre;
 Babia i Privat, Tonet; Badia, Alfred; Badia i Capdevila, Montse; Badia i Cardús, Montserrat; Badia i Pujol, Jordi; Baiget, Josep; Balaguer, Sandra; Balanzà i Prims, Albert; Ballester, Xavier; Banyeres, Jordi; Barberà Altimira, Gemma; Barceló Bover, Gabriel; Bardalet i Sellarès, Xavier; Barnada, Clara; Barrera i Puigví, Agustí; Barrera, Heribert; Bastardas i Boada, Albert; Batalla, Josep; Batet, Mònica; Batlle, Mar; Baylaf Ferrer, Alà; Betrià, Esteve; Bayà, M. Rosa; Berguedanus, Albericus; Bertrana, Univers; Bibiloni, Gabriel; Boada, Antoni; Bonet i Llovet, M. Gemma; Bosch i Rodoreda, Andreu; Branchadell, Albert; Bronchal i Monge, Josep Lluís; Bruguera Ligeró, Fèlix; Bruguera, Jordi; Buxadé i Domènech, Joan;
 Cabanes, Jem; Cabot, Joan; Cabot, Pilar; Cabruja i Garriga, Lluís; Calafat, Rosa; Caldentey i Mas, Jordi; Campos i Verdaguer, Sandra; Càntic, Pau; Canyameres, Jaume; Carbó, Joaquim; Cardús i Pascual, Daniel; Carner, Josep; Carré, Antònia; Carreras i Martí, Joan; Carreres i Péra, Joan; Carretero Ernesto, Abel; Casals, Daniel; Casassas i Castellà, Jaume; Casellas i Gispert, David; Casesnoves, Raquel; Castany, Francesc; Castellà, Carles; Castellanos i Llorenç, Carles; Castellanos, Rafael; Castells, Víctor; Clota i Pallàs, Teresa; Colom, Ricard; Colomer, Jordi; Conca, Maria; Corbera i Pou, Jaume; Coromina,

Xavier; Coscollet, M.; Crivillé i Estragués, Florenci; Cucalón, Pietro; Cucarella, Antoni; Cucurull, Maria; Cuéllar, Juli; Cuscó Escudero, David; Cussó, Roser; De la ST Sampol, Gabriel; De Puig, Jaume; Del Pla, Maria; Dodas, Assumpta; Domingo, Carles (estudis que continuen la sèrie publicada en el llibre *Els noms de les formes de relleu*, Societat d'Onomàstica i Institut Cartogràfic de Catalunya, Barcelona 1997); Domingo i Palau, Anna; Dorca, Jordi;
 Elies, Jordi; Elies, Pere; Eligiusz Wielonski, Jerzy; Escapa i Pallola, Núria; Escoda i Pujol, Roger; Escorihuela, X.; Espuny i Pujol, Mercè; Espunyes, Josep; Esteve, Francesc; Estreder, Violant; Farreres Jordana, Ignasi; Felipe Marcet, Josep-Ignasi; Feliu Torrent, Francesc; Fernández, Antoni; Fernández C., J.; Ferran i Planas, Elisabet; Ferran Oliva, Joan M.; Ferré, Xavier; Ferrer i Costa, Joan; Ferrer i Ferrer, Josep; Ferrer i Gironès, Francesc; Fibla, Joan R.; Fígols, Xavier; Fité, Marcel; Flahault Mantèl, Olivier; Florit Amengual, Joan; Flors Bonet, Avel·lí; Folch i Camarasa, Ramon; Font Fernández, Maria A.; Forcadell i Lluís, Carme; Forner, Climent; Freixa, Palmira; Fuster, Joan;
 Garcia i Sevilla, Lluís; Garolera, Narcís; Gay, Joana; Gibert, Quim; Giménez i Camins, Carme; Gimeno Betí, Lluís; Ginebra, Jordi; Gispert, Toni; Gómez-Ten, Robert; González, Andreu; Grande, Imma; Gras, Rosa-Victòria; Grau i Rovira, Pere; Guasp, Joan; Güell i Junkert, Manuel; Guia i Marín, Josep; Gumí, Jordi; Gutiérrez, Àlex;
 Hevly, Martin Louis; Hidalgo, Julià; Huguet i Biosca, Josepa;
 Iglésias Castelló, Anna;
 Jané, Albert (amb molts estudis gramaticals importants, que valdria la pena de recollir en forma de llibre); Joan, Joel; Joan i Marí, Bernat; Jou, Lluís; Jover, Sergi; Jutglar, Francesc;
 Larreula, Enric; Latorre i Gaia, Roser; León Mercader, Núria; Limorti, Paül; Limorti i Payà, Ester; Llach, Quico; Lledó, Margalida; Llobell i Martorell, Joan; Llobera, Josep; Llompert, Josep M.; López, Mònica; López, Sílvia; Llull Martí, Antoni; Luna, Xavier;
 Macià i Guilà, Jaume; Macip, Ferriòl; Madern i Mas, Jordi; Maduell, Àlvar; Manent i Tomàs, Jordi; Marcet i Salom, Pere; Marfany, Jaume; Marí, Isidor; Marquet, Lluís (en part, continuant les sèries ja publicades en altres llocs sobre lèxic genuí); Martí, Meritxell; Martí, Tomeu; Martí i Bertran, Pere; Martí i Casanova, Joan-Carles; Martí i Castell, Joan; Martínez, Jordi; Mas, Josep-Àngel; Massanell i Messalles, Mar; Massip Bonet, Àngels; Mayans i Balcells, Pere; Mayol, David; Medina, Jaume; Messeguer, Carme; Mestre, Antoni; Mestres, Josep M.; Miquel i Planas, Manuel; Mir, Jordi; Miracle, Josep; Miracle, Olga; Molins, Maria; Moll, J.; Moll Camps, Antoni; Molla, Guillem; Monné,

E.; Montagut i Barbarà, M. Mercè; Monton, Ramon; Montserrat, Mònica; Mora, Lourdes; Morales, Albert; Moran, Josep; Moret, Hèctor; Munné-Jordà, A.; Muntané, Miquel-Lluís; Muntaner i Pasqual, Josep M.; Munté i Vilà, Josep; Muset, Margarida; Navarro, Gustau; Nogué, Neus; Olaya, Martí; Oliver, Bernat; Oliveras, Neus; Orozco, Marc; Ortís, Pere; Ortiz de Antonio, Jordi; Padró-Solanet, Albert; Pagès i Cassú, David (especialment com a autor d'entrevistes); Palacín i Artiga, Albert; Palau i Martí, Ferran; Pallàs, Blanca; Pallàs i Arisa, Víctor; Paloma, David; Parés i Montfort, Frederic; París, Noemí; Partal, Vicent; Pasqual i Escrivà, Gemma; Passola Badia, Ermengol; Pastells, Maria; Pastor, S.; Pazos, Maria-Lluïsa; Pelegrí i Partegàs, Antoni; Perea Virgili, Maria Eugènia; Perenya i Blasi, Robert; Pey, Santiago; Picó, Lliris; Pitarch, Vicent; Pla i Salat, Manuel; Plana i Franch, Mireia; Planas, Conxa; Planelles i Witzsch, Mark; Planas, Xavier; Pojada, Patrici; Ponsa, Àurea; Ponsatí, Lídia; Ponsetí i Vives, Miquel; Pont, Màrius; Porquet i Botey, Anna; Porta, Xuan; Poveda, Marco A.; Poy, Pere; Prada, Isabel; Prunés-Bosch, Marta; Puig, Fina; Puig, Lídia; Puig, Pau; Puig Coromines, R. (pseudònim de R. Sangles); Puig Serra, Rosa M.; Pujol, Francesc; Puyuelo, Núria; Queralt, Jordi; Rabella, Joan A.; Reig, Eugeni S.; Riba i Arderiu, Oriol; Ribó, Alexandre; Ricart i Ortís, Francesc; Riera i Fonts, Carles (amb estudis gramaticals, que valdria la pena de recollir en un volum); Riera Pinós, Pere; Riutort Mestre, Pere; Ròdenas, Antoni; Rotger, Aina; Rovira, Jordi; Ruaix i Vinyet, Josep (amb molts estudis gramaticals, que han estat recollits recentment en el llibre *Estudis de llengua*, Ed. Claret, Barcelona 2016); Rufian, Gabriel; Ruiz-Trillo, Daniel; Rull, Xavier; Rumí i Guimó, Eva; Sabater, Ernest; Salom i Mir, Andreu; Salvadó, M. Carme; Salvanyà, Jaume (especialment tocant el tema del llenguatge col·loquial); Sánchez, Llorenç; Sangles i Moles, Ramon; Sangles i Vinyes, Anna; Sangles i Vinyes, Marc; Santanach i Picola, Joan; Sanz i Arnau, Vicent; Saragossà, Abelard; Sari, Guido; Sàrrias, Cristòbal; Sebastià, Xavier; Sedó, Jordi; Serra, Blanca; Serra, Ricard; Serra i Bagudanch, Sònia; Serra i Costa, Àngel; Serrà, Màriam; Serrallonga, Segimon; Siguan, Miquel; Solà, Francesc; Solà, Joan; Solé, A.A.; Solé i Camardons, Jordi; Stegmann, Tilbert Dídac; Strubell, Miquel; Suay i Lerma, Ferran; Tarridas, Núria; Taupiac, Jacme; Toda i Bonet, Agnès; Tomàs, Jordi; Tomé i Guitart, Rafel; Torras i Rodergas, Josep; Torrent i Blanch, Joaquim; Torrents, Jacint; Torrents, Maria; Torrents, Ramon; Torrents, Ricard; Torres, Víctor; Torres-Pla, Joaquim; Tort Videllet, Teresa; Triadú, Joan; Triadú i Galí, Joan; Trilla i Prujà, M. del Roser; Tous, Francesc; Tudela, Joan;

Vall i Camaposada, Josep M.; Vallcorba i Rocosa, Jaume (amb estudis gramaticals que han estat o seran recollits en la seva *Obra gramatical i lingüística completa*, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2010...); Valls, David; Valor, Enric; Valls, Esteve; Velasco i Crespo, Àngel; Ventura, Clara; Ventura, Núria; Veny, Joan; Veny-Mesquida, Joan R.; Verdaguer, Jacint; Verdaguer, Pere; Vidal, Anna; Vidal Arráez, Josep; Vigo i Bonada, Josep; Vila i Ros, David; Vila, Lluís; Vilà, Carme; Vilà, Núria; Vilamala, Joan; Villagrasa, Montserrat; Villalobos, Toni; Vivàrium; Voltas, Jordi; Wap, Raymond; Xirinachs, Marta.

En total, doncs, són 366 els autors que han publicat textos dins la revista LLENGUA NACIONAL del número 1 al 99. Com és lògic, alguns n'han publicats molts, altres no tants, altres molt pocs o només un; però, es miri com es miri, el ventall de col·laboradors és molt ampli. No hem inclòs en la llista les entitats o col·lectius. En canvi, sí que hi hem inclòs autors diguem-ne històrics dels quals s'han publicat textos en forma d'article. I tampoc no hi hem fet constar els autors de textos diguem-ne marginals, com ara autors de frases destacades (de la pàgina del sumari) o de poesies (de la secció «La flama de la llengua»).

A aquesta llista d'autors de textos caldria afegir-hi el nom del dibuixant Toni Donada com a il·lustrador de molts articles. També el d'Àlícia Arnau Sala, que intervingué en la confecció de les portades dels números 74-93.

Contingut

Quant al contingut d'aquest centenar de números de la revista LLENGUA NACIONAL, és pràcticament impossible detallar-lo. Ens limitarem a dir que toquen tots els aspectes relacionats amb la llengua: sociolingüística, política, psicologia, història, geografia, dialectologia, estudis gramaticals, lèxics i estilístics, opinions, ressenyes de llibres, entrevistes a personatges, etcètera. Ja des de bon principi, el material es distribueix en seccions, de manera que el lector resta així més orientat. La revista ha estat sempre il·lustrada amb fotografies, dibuixos i altres elements gràfics i ha inclòs publicitat.

Amb tot això, doncs, creiem que es pot tenir un bon resum (en algun apartat, una mica monòton, ho reconeixem, com ja hem advertit al principi) del que ha estat el primer centenar de números de LLENGUA NACIONAL, però el més important és que ha intentat fer un servei al nostre idioma i, sens dubte, en major o menor grau ho ha aconseguit. **I**